

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)
den 10 mars 2005 *

I mål C-336/03,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, som framställdes av High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Förenade kungariket), genom beslut av den 21 juli 2003, som inkom till domstolen den 30 juli 2003, i målet mellan

easyCar (UK) Ltd

och

Office of Fair Trading,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann samt domarna K. Lenaerts, J.N. Cunha Rodrigues, K. Schiemann och M. Ilešič (referent),

* Rättegångsspråk: engelska.

generaladvokat: C. Stix-Hackl,
justitiesekreterare: byrådirektören K. Sztranc,

med beaktande av det skriftliga förfarandet och efter att förhandling hållits den 29 september 2004,

med beaktande av de yttranden som avgivits av:

- easyCar (UK) Ltd, genom M.D. Anderson, QC, K. Bacon, barrister och D. Burnside, solicitor,
- Förenade kungarikets regering, genom C. Jackson, i egenskap av ombud, biträdd av M. Hoskins, barrister,
- Spaniens regering, genom S. Ortiz Vaamonde, i egenskap av ombud,
- Frankrikes regering, genom R. Loosli-Surrans, i egenskap av ombud,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom N. Yerrell och M.-J. Jonczy, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 11 november 2004 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande rör tolkningen av artikel 3.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal (EGT L 144, s. 19) (nedan kallat direktivet).

- 2 Denna begäran har framställts i en tvist mellan bolaget easyCar (UK) Ltd (nedan kallat bolaget easyCar) och Office of Fair Trading (nedan kallad OFT) angående villkor i biluthyrningsavtal som erbjuds och ingås av bolaget easyCar.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

- 3 Direktivets syfte enligt dess artikel 1 är att tillnärma medlemsstaternas lagar och andra författningar om distansavtal mellan konsumenter och leverantörer.

4 Enligt artikel 3.2 i direktivet skall artiklarna 4, 5, 6 och 7.1 däri inte tillämpas på
”avtal om tillhandahållande av tjänster som avser inkvartering, transport, ser-
veringsverksamhet eller fritidsaktiviteter, om leverantören, när avtalet ingås, åtar sig
att tillhandahålla dessa tjänster en bestämd dag eller under en angiven tidsperiod ...
”.

5 I artikel 6.1 i direktivet föreskrivs en rätt för konsumenten att vid distansavtal
frånträda avtalet. När konsumenten utövar ångerrätten skall leverantören enligt
artikel 6.2 i direktivet kostnadsfritt återbetala de belopp som konsumenten har
betalat. Den enda kostnad som får läggas på konsumenten på grund av att han
utövar sin ångerrätt är den direkta kostnaden för att skicka tillbaka varan.

De nationella bestämmelserna

6 Direktivet har införlivats med Förenade kungarikets rättsordning genom Consumer
Protection (Distance Selling) Regulations 2000 (nedan kallad den nationella lagen).

7 Undantagsbestämmelsen i artikel 3.2 i direktivet har införlivats genom artikel 6.2 i
den nationella lagen.

8 Ångerrätten i artikel 6.1 i direktivet har införlivats genom artikel 10 i den nationella
lagen, och återbetalningsskyldigheten i artikel 6.2 i direktivet återfinns i artikel 14 i
den nationella lagen.

- 9 OFT har enligt artikel 27 i den nationella lagen rätt att rikta föreläggande mot den som enligt OFT:s uppfattning bryter mot dessa regler.

Twisten i målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 10 Bolaget easyCar hyr ut bilar utan chaufför. Bolaget bedriver denna verksamhet i Förenade kungariket och i flera andra medlemsstater. Bolagets kunder kan endast boka utbudna hyrbilar via Internet. Enligt villkoren i bolaget easyCars biluthyrningsavtal har konsumenten ingen rätt till återbetalning av erlagda avgifter om avtalet frånträds, annat än vid "sällsynta och oförutsedda händelser som konsumenten inte råår över, bland annat följande: allvarlig sjukdom som gör konsumenten olämplig som förare, naturkatastrofer ..., regerings- eller myndighetsbeslut eller -förbud, krig, uppror, inre oroligheter eller terroristdåd" eller "under andra extrema förhållanden, efter beslut av kundtjänstansvarig".
- 11 Enligt OFT, som har mottagit flera klagomål från konsumenter angående hyresavtal som ingåtts med bolaget easyCar, strider villkoren i dessa avtal mot artiklarna 10 och 14 i den nationella lagen. I syfte att genomföra direktivet föreskrivs i dessa artiklar att kunden har rätt att frånträda avtalet med full återbetalning inom en viss tid räknat från avtalets ingående.
- 12 Bolaget easyCar har hävdatt att dess hyresavtal omfattas av det undantag som föreskrivs för "avtal om tillhandahållande av tjänster som avser ... transport" i artikel 6.2 i den nationella lagen och i artikel 3.2 i direktivet, och att bolaget därför

inte är underkastat de krav som uppställs i artiklarna 10 och 14 i nämnda lag. OFT däremot anser att biluthyrning inte kan betraktas som en "tjänst som avser transport".

13 Såväl bolaget easyCar som OFT har väckt talan vid High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division. Bolaget easyCar har yrkat att den nationella domstolen skall fastställa att dess hyresavtal är undantagna från den ångerrätt som föreskrivs i den nationella lagen, medan OFT har yrkat att bolaget easyCar skall åläggas att upphöra med överträdelsen av den nationella lagen genom att förvägra sina kunder ångerrätt och återbetalning av inbetalda avgifter.

14 High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, har mot denna bakgrund beslutat att vilandeförklara målet och hänskjuta följande fråga till domstolen för ett förhandsavgörande:

"Skall begreppet 'avtal om tillhandahållande av tjänster som avser ... transport' i artikel 3.2 i direktivet anses omfatta avtal om tillhandahållande av biluthyrnings-tjänster?"

Begäran om återupptagande av det muntliga förfarandet

15 Bolaget easyCar har genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 13 december 2004 begärt att det muntliga förfarandet skall återupptas.

- 16 Domstolen påminner om att den enligt artikel 61 i sina rättegångsregler kan besluta att återuppta det muntliga förfarandet om den anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet eller om målet skall avgöras utifrån skäl som parterna inte har haft tillfälle att diskutera (dom av den 10 februari 2000 i de förenade målen C-270/97 och C-271/97, Deutsche Post, REG 2000, s. I-929, punkt 30, och av den 18 juni 2002 i mål C-299/99, Philips, REG 2002, s. I-5475, s. 20).
- 17 Domstolen anser att det saknas skäl att återuppta det muntliga förfarandet i förevarande mål. Begäran att förfarandet skall återupptas skall därför avslås.

Tolkningsfrågan

- 18 Det framgår av beslutet om hänskjutande att det är ostridigt att de avtal som slutits mellan bolaget easyCar och dess kunder utgör distansavtal i den mening som avses i den nationella lagen och direktivet samt att de utgör avtal om tillhandahållande av tjänster. Den nationella domstolen vill med sin fråga få klarhet i om biluthyrnings-tjänster utgör tjänster som avser transport i den mening som avses i artikel 3.2 i direktivet.
- 19 Bolaget easyCar har hävdats att denna fråga skall besvaras jakande. Den spanska regeringen, den franska regeringen, Förenade kungarikets regering och Europeiska gemenskapernas kommission har hävdats motsatsen.

- 20 Det skall i det avseendet omedelbart konstateras att varken direktivet eller de handlingar som är relevanta för tolkningen av direktivet, såsom till exempel förararbetena, klarlägger den exakta räckvidden av begreppet "tjänster som avser transport" i artikel 3.2 i direktivet. Direktivets allmänna systematik ger endast vid handen att det har till syfte att ge konsumenten ett omfattande skydd, genom att ge den vissa rättigheter, däribland ångerrätten, och att det i samma artikel 3.2 föreskrivs ett undantag från dessa rättigheter för fyra olika verksamhetsområden, bland annat tillhandahållande av tjänster som avser transport.
- 21 Det framgår av fast rättspraxis att fastställandet av betydelsen och räckvidden av ett begrepp som inte definierats i gemenskapsrätten måste ske med beaktande av det allmänna sammanhang det används i och i enlighet med dess normala betydelse i vanligt språkbruk, med beaktande av sammanhanget och de mål som eftersträvas genom det regelverk i vilket bestämmelsen ingår (dom av den 19 oktober 1995 i mål C-128/94, Hönig, REG 1995, s. I-3389, punkt 9, och av den 27 januari 2000 i mål C-164/98 P, DIR International Film m.fl. mot kommissionen, REG 2000, s. I-447, punkt 26). När dessa begrepp, såsom i förevarande fall, återfinns i en bestämmelse om undantag från en princip, eller närmare bestämt från gemenskapsregler om konsumentskydd, skall de i enlighet med fast rättspraxis dessutom tolkas restriktivt (dom av den 18 januari 2001 i mål C-83/99, kommissionen mot Spanien, REG 2001, s. I-445, punkt 19, och av den 13 december 2001 i mål C-481/99, Heininger, REG 2001, s. I-9945, punkt 31).
- 22 Vad uttrycket "tjänster som avser transport" beträffar skall det konstateras att detta motsvarar, precis som för var och en av de tjänstekategorier som räknas upp, ett undantag för en sektor, och att det således rent generellt avser tjänster inom transportsektorn.
- 23 Det skall i det avseendet påpekas att lagstiftaren vid utformningen av bestämmelserna om det aktuella undantaget inte har valt att använda uttrycket "transportavtal", vilket ofta förekommer i medlemsstaternas rättsordningar och som enbart avser

kund- och varutransporter som utförs av transportören. Lagstiftaren har i stället valt det vidare begreppet "avtal för tillhandahållande av tjänster som avser ... transport", vilket kan omfatta samtliga tjänsteavtal som avser transport, inklusive sådana som inte i sig innebär att kunden eller kundens varor transporteras, utan som möjliggör för vederbörande att själv utföra denna transport.

24 Det framgår således av ordalydelsen i artikel 3.2 i direktivet att lagstiftaren har velat avgränsa undantaget i denna bestämmelse, inte till en viss avtalskategori, utan på ett sådant sätt att alla typer av avtal som avser inkvartering, transport, serveringsverksamhet eller fritidsaktiviteter omfattas av detta undantag, utom sådana avtal som inte skall verkställas ett visst datum eller under en viss period.

25 Flera språkversioner av artikel 3.2 i direktivet talar uttryckligen för denna tolkning, nämligen den tyska, den italienska och den svenska, som har följande lydelse: "Dienstleistung in den Bereichen ... Beförderung" (tjänster inom transportsektorn), "servizi relativi ... ai trasporti" (tjänster avseende transport) respektive "tjänster som avser ... transport".

26 I vanligt språkbruk avser begreppet "transport(er)" inte bara verksamhet som består i att förflytta personer eller varor från en plats till en annan, utan även transportsätt och de medel som används för att förflytta ifrågavarande personer och varor. Att ställa ett transportmedel till konsumentens förfogande omfattas således av sådana tjänster som tillhandahålls inom transportsektorn.

- 27 Domstolen finner, med hänsyn till det snäva området för det sektoriella undantaget som gäller "tjänster som avser transport" och som avses i artikel 3.2 i direktivet, att nämnda undantag omfattar biluthyrningstjänster, vilka karaktäriseras av just att ett transportmedel ställs till konsumentens förfogande.
- 28 Vad gäller det sammanhang i vilket begreppet "tjänster som avser transport" ingår och ändamålen med direktivet, är det, såsom generaladvokaten har angett i punkterna 39–41 i sitt förslag till avgörande, ostridigt att lagstiftaren har velat införa ett skydd för konsumenter som kommunicerar på distans, men även ett skydd för leverantörer av vissa tjänster, så att dessa inte drabbas av oproportionerliga nackdelar till följd av avbeställningar av bokade tjänster, som kan göras kostnadsfritt och utan motivering. Bolaget easyCar har i det avseendet med rätta gjort gällande, för övrigt utan att bli motsagt av vare sig de regeringar som har yttrat sig vid domstolen eller av kommissionen, att artikel 3.2 i direktivet syftar till att undanta tjänsteleverantörer inom vissa verksamhetsområden, av den anledningen att kraven i direktivet kan drabba dessa leverantörer på ett oproportionerligt sätt, i synnerhet när en bokad tjänst avbeställs av konsumenten strax före det datum då tjänsten skall tillhandahållas.
- 29 Domstolen konstaterar att biluthyrningsfirmor bedriver en verksamhet som lagstiftaren, genom det undantag som avses i artikel 3.2 i direktivet, har velat skydda mot sådana olägenheter. Dessa företag måste nämligen, den dag som bestämts vid bokningen, vidta åtgärder avseende den överenskomna tjänsten och därmed utstå samma olägenheter vid avbokning som andra företag som bedriver verksamhet inom transportsektorn eller inom någon av de övriga sektorer som räknas upp i nämnda artikel 3.2.

- 30 Av det anförda följer att den tolkning enligt vilken biluthyrningstjänster utgör tjänster som avser transport i den mening som avses i artikel 3.2 i direktivet är den enda som kan säkerställa att undantaget i denna bestämmelse förblir sektoriellt och att ändamålen med denna bestämmelse uppnås.
- 31 Frågan skall således besvaras enligt följande. Artikel 3.2 i direktivet skall tolkas så, att begreppet "avtal om tillhandahållande av tjänster som avser transport" omfattar avtal om tillhandahållande av biluthyrningstjänster.

Rättegångskostnader

- 32 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

På dessa grunder beslutar domstolen (första avdelningen) följande dom:

Artikel 3.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal skall tolkas så, att begreppet "avtal om tillhandahållande av tjänster som avser transport" omfattar avtal om tillhandahållande av biluthyrningstjänster.

Underskrifter